

Scipio, de Romeinsche veldheer, belegert de Spaansche vesting Numantia. 100,000 Romeinen staan tegenover 9000 belegerden. □

Het eerste bedrijf speelt in het leger, waar Scipio den soldaten verwijt, dat zij reeds zóó lang voor de vesting liggen. Boodschappers uit de stad vragen om vrede; Scipio wijst ze af en besluit de stad uit te hongeren. □

Van nu af aan volgt de eene ontroerende scène de andere. Het is geen ontwikkeling als in het moderne drama; maar alles heeft toch één punt, waar alles zich om beweegt. □

Een doode wordt door den toovenaar Marquinius tot het leven weder opgewekt en profeteert den ondergang der stad. □

Nu beginnen de ellenden van de belegering. Als een engel des doods schrijdt de honger door de stad. De inwoners besluiten in het open veld te strijden en te sterven. Maar de vrouwen weêrhouden hen, door voor hen het lot te schilderen, dat de vijanden hun zeker zullen bereiden. Alle schatten worden verbrand, opdat niets, wat den bewoners dierbaar was, in de handen der Romeinen valle. Een scène tusschen een moeder en haar hongerende kinderen is ontroerend schoon. Als alle hoop op redding voorbij is, dooden de mannen hun eigen vrouwen en kinderen, om ze niet in slavernij te zien wegvoeren, steken de stad in brand en dooden zich zelven. Alles is dood in Numantia. Slechts de vlammen leven. □

Scipio zendt Cajus Marius om den toestand te onderzoeken. Hij verhaalt wat hij gezien heeft: □

Zij hebben de overwinning in hun val gevonden;
De zegepraal aan uwe hand ontruikt,
Zelfs in den dood door grooten moed verbonden.

Eén jongen nog leeft er. Hij werpt zich bij het naderen der vijanden van den toren. □

Het is wel waar, dat het onderwerp meer episch is dan dramatisch; dat de liefdesgeschiedenissen tusschen Lira en Morander er eenigszins uitvallen; maar uit het geheel treedt ons toch een krachtige dichtergeest tegemoet. □

Toen hij zich na vele jaren weder aan het tooneel wijdde, had Lope de Vega het bijna geheel veroverd. Zijn invloed is zelfs merkbaar in de acht tooneelspelen, die Cervantes in 1615 deed verschijnen. In zijne vroegere spelen is toch Cervantes meer de voorlooper van Lope en Calderon, zoowel in de uitvoering als in de intrige en de ontkenning. De letterkundige waarde wordt zeer verschillend beoordeeld. Friedrich von Schack spreekt er over met waardeering; terwijl Royer, die Cervantes in het Fransch vertaalde, ze scherp beoordeelt. Het kenmerk der latere tooneelspelen, die bijna allen in de laatste levensjaren van den dichter werden geschreven, is, dat hij den vorm geheel navolgt naar Lope de Vega. □

Het best gelukt zijn de komische figuren, b.v. in „*Pedro de Urdemales*”. De held van dien naam is een „picaro”, een „schelm”, in den zin van de reeds besproken schelmenromans, een soort Spaansche Uilenspiegel. In een tooneel rijdt hij op zijn ezel — het dier, dat altijd onafscheidelijk is van een Spanjaard — tot voor het huis van een oud, gierig wijf, wier humaniteit

daarin bestaat, dat zij alleen medelijden heeft met de zielen in het vagevuur. Zich voorstellend als een kluizenaar, lokt hij haar aan de deur, en vertelt haar, dat nog velen harer voorouders in het vagevuur smachten; hij stelt zich tegelijkertijd voor als hun afgezant, die geld komt vragen, om missen te doen lezen. Zij wordt zoozeer geroerd door zijne gloeiende schildering van die vagevuur-pijnen, dat zij hem twee zakken geld geeft.

Zoo ooit was hier Cervantes humorist! □

In zijn „*Labirinto del Amor*” wemelt het van prinses en prinsessen. In zijn „*La entretenida*” toont Cervantes zich eenvoudig een „*farceur*”. Het is geen ernstig werk meer. □

Buitengewone frischheid van geest hebben de in 1615 uitgegeven „*Entremeses*”, de tusschenspelen. Naar mijn inzicht zijn zij onvertaalbaar. □

In een voorrede, die Cervantes schreef over zijn tooneelspelen, vindt men het volgende: □

„Intusschen — d. i. in al die jaren, dat hij niets voor het tooneel had „geschreven — had zich het wonder der natuur, de groote Lope de Vega „ontwikkeld tot de alleenheerscher van het tooneel en alle tooneelspelers „onderworpen aan zijn macht. Hij overstroomde de wereld met zijn goed „gedachte en goed geschreven tooneelspelen. Zij vullen meer dan 10,000 „bladzijden; en, als alle andere tooneelschrijvers met hem zouden wedijveren, „dan is alles, wat zij gedaan hebben, te zamen nog niet de helft van zijn werk.”

Men zal toestemmen, dat het moeilijk is, zulk een wonder in een beperkte bespreking te schetsen. Men is wel gedwongen zich te bepalen tot de meest belangrijke werken. □

Maar, allereerst iets over zijn leven. Lope Felix de Vega Carpio werd

Lope Felix de Vega Carpio

Lope Felix de Vega Carpio.
Naar een schilderij van Rafael Ximeno. □